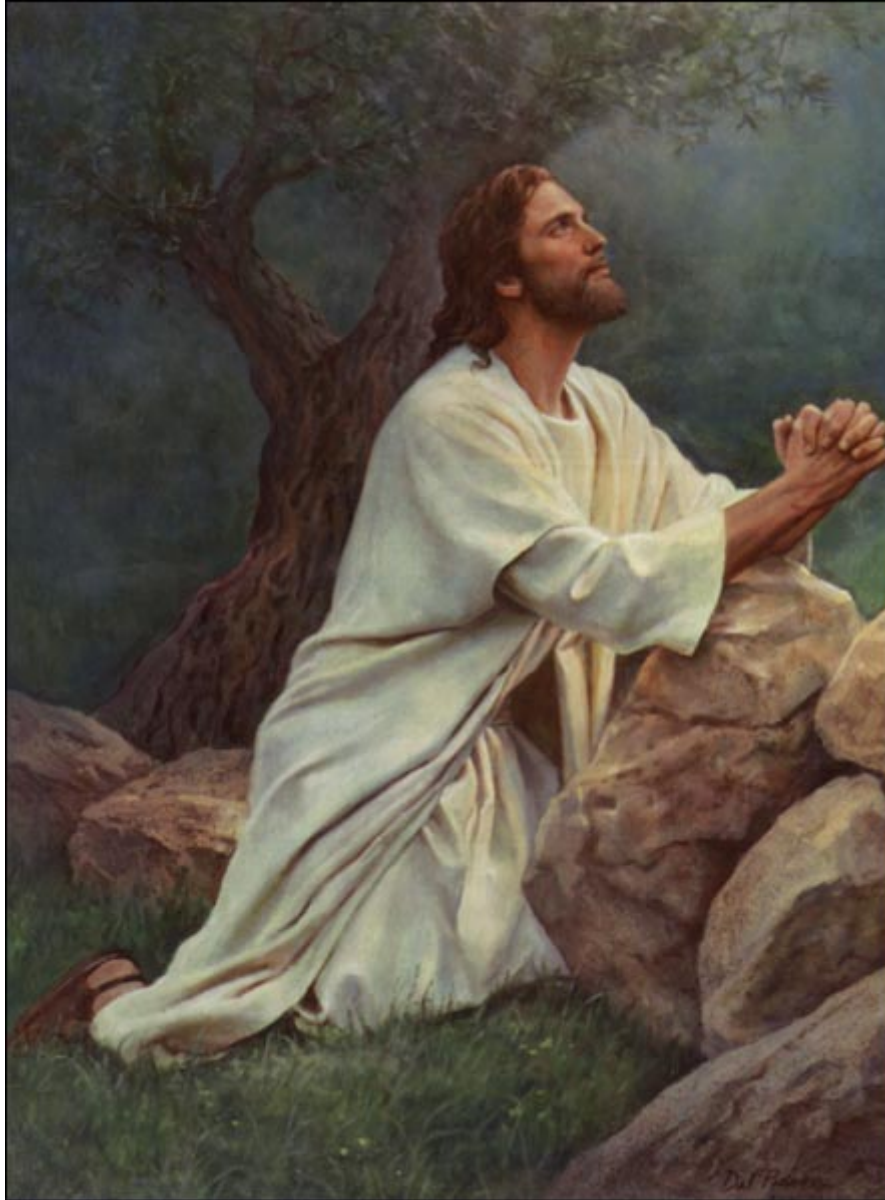

Εισαγωγή στη Χριστιανική πίστη και ζωή- Ερμηνεία του «Πάτερ ημών» 7

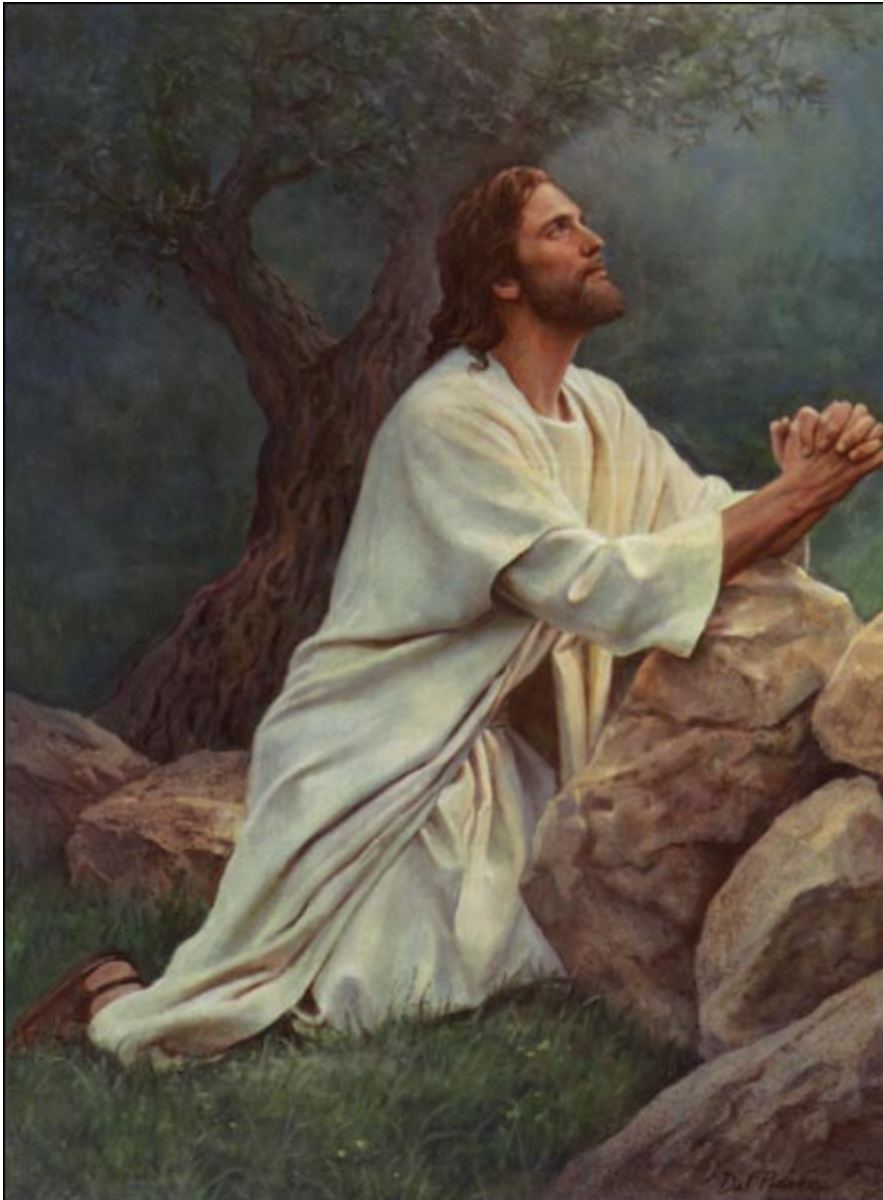
Ορθοδοξία / Θεία Λατρεία

ΑΛΛΑ ΡΥΣΑΙ ΗΜΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΟΝΗΡΟΥ

Οφείλουμε λοιπόν να ικετεύουμε καθημερινά το Θεό να μην επιτρέψει να υποβληθεί η αδυναμία και η ασθένειά μας «εις πειρασμόν», σε αυστηρή δοκιμή. Αλλά το αίτημα αυτό δεν φαίνεται να είναι αρκετό. Γιατί με τη φράση αυτή της Κυριακής Προσευχής ο Κύριος μας διδάσκει να ζητούμε επίσης από τον Πατέρα να μας σώσει, να μας απελευθερώσει από το «πονηρό», δηλ. το κακό, να απομακρύνει από μας εκείνο το οποίο είναι ταυτοχρόνως η πηγή, η δύναμη και το αντικείμενο του

πειρασμού.

Το κακό δεν είναι κάτι το θετικό. Κάθε τι που υπάρχει είναι κατ' ουσίαν αγαθό, γιατί είναι μια μορφή ζωής, μια μορφή υπάρξεως, μια ανταύγεια του «υπέρτατου αγαθού», του Όντος, του Θεού. Αλλά κάθε τι που υπάρχει μπορεί, με τη διαστροφή, με τη μείωση, με την άρνηση, να μεταβληθεί σε κακό. Σε κάθε περίπτωση κακού έχουμε μία έλλειψη, ένα περιορισμό, μία άρνηση της ζωής· ή έχουμε μία αναρχία και μία δυσαρμονία, που επιφέρουν ως αποτέλεσμα την έλλειψη της τελειότητας, τον περιορισμό της αληθείας, την ελάττωση της ζωής.

Αυτό ισχύει για την ασθένεια, όπως ισχύει και για την αμαρτία. Κατά βάθος η αμαρτία δεν είναι παρά άρνηση της ζωής. Ένα ον, στο οποίο ο Θεός προσφέρει το πλήρωμα της ζωής, αρνείται τη θεία προσφορά και αρκείται να ζει κατά τρόπο ατελή και ανεπαρκή. Εάν τώρα ακολουθήσουμε την άρνηση αυτή έως τα έσχατα όριά της, θα βρούμε την αρχή του κακού, τη ρίζα του κακού, εκείνο που η Αγία

Γραφή ονομάζει Σατανά ή «άρχοντα του κόσμου τούτου».

Μιλήσαμε ήδη για την πτώση των αγγέλων. Πρόκειται για ένα σκοτεινό και φοβερό μυστήριο, για το οποίο η Αγία Γραφή ελάχιστες μόνον πληροφορίες μάς δίδει. Από το Ευαγγέλιο όμως προκύπτει ότι ο Κύριος «εθεώρει τον Σατανάν» -το πνεύμα της αρνήσεως, το πνεύμα που λέει πάντοτε «όχι» στο Θεό - ως τον εχθρό, ως ένα τρόπον τινά προσωπικό αντίπαλο, ο οποίος ήλθε στο κόσμο για να συντρίψει και να εξουδετερώσει. Γι' αυτό, άλλωστε, όσες φορές λέμε την Κυριακή Προσευχή στα ελληνικά, ζητούμε από τον Πατέρα μας να μας σώσει και να μας λυτρώσει όχι τόσο από το «πονηρό», από ο κακό, όσον από τον «Πονη-ρόν», από τον κακό, από εκείνον που είναι η πηγή και η ρίζα του κακού.

Ο Θεός δεν δημιούργησε το κακό ούτε έπλασε το Σατανά πονηρό. Αλλά καθώς είδαμε, ο Θεός θέλησε και έπλασε τα λογικά πλάσματά του, δηλ. τους αγγέλους και τους ανθρώπους, ελεύθερα και ικανά να δίνουν στην προσφορά της αγάπης του απάντηση καταφατική ή αρνητική. Δεν ήθελε και δεν θέλει να αναγκάσει τα λογικά έργα των χεριών του να λέγουν πάντοτε «ναι», γιατί δεν ήθελε και δεν θέλει να περιβάλλεται από δούλους ή αυτόματα, αλλά από ελεύθερα πρόσωπα, από φίλους και υιούς. Το γενναιόδωρο αυτό θέλημα του Θεού εξηγεί πώς μπόρεσαν ορισμένοι άγγελοι και οι πρώτοι άνθρωποι να αρνηθούν να κάνουν το θείο θέλημα και να παρακούσουν τις θείες εντολές. Ο Δημιουργός τους είχε κτίσει ελευθέρους. Προικίζοντας τα λογικά του όντα με ελευθερία, επιτρέποντας σε αυτά να προσκολλώνται σ' Αυτόν ή να απομακρύνονται από Αυτόν κατά βούληση και όχι κατ' ανάγκη, ο Θεός περιόρισε κατά κάποιο τρόπο την άσκηση της παντοδυναμίας του, έδεσε τα χέρια του, από σεβασμό προς την ελευθερία της λογικής κτίσεώς του. Αυτό δεν σημαίνει βεβαία ότι η κυριαρχία του κόσμου είναι μοιρασμένη μεταξύ δύο δυνάμεων, της δυνάμεως του καλού και της δυνάμεως του κακού. Ο Θεός είναι και παραμένει ο απόλυτος Κύριος και Άρχων του κόσμου. Είναι ισχυρότερος από κάθε κακό και απείρως ανώτερος από κάθε πονηρή δύναμη. Η δυναστεία του κακού δεν είναι παρά μία προσωρινή και πολύ επισφαλής κατάσταση. Όταν η ιστορία του κόσμου τούτου φθάσει στο τέλος της, το κακό θα χαθεί τελείως και η δύναμη και η ισχύς του Θεού θα αποκαλυφθούν και θα επιβληθούν κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο. Αλλ' έως ότου λάμψει η λαμπρή εκείνη ημέρα, εφ' όσον διαρκεί ο «ενεστώς αιών», εφ' όσον συνεχίζεται η ζωή μας με τις συνθήκες του παρόντος κόσμου και ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να αρνείται το Θεό και να απομακρύνεται από Αυτόν, ο επουράνιος Πατέρας δεν επιβάλλει τη θέλησή του. Αρκείται απλώς να προτείνει· και αφήνει το λογικό πλάσμα του να απαντά καταφατικά ή αρνητικά. Γιατί προτιμά να βλέπει την αγάπη του να περιφρονείται και να ποδοπατείται από εμάς τους ασήμαντους παρά να θίγει και να βιάζει Αυτός την ελευθερία μας.

«Ρύσαι ημάς από του πονηρού»! Το πρώτο πράγμα που ζητούμε από τον «εν ουρανοίς» Πατέρα με τις λέξεις αυτές είναι να μας σώσει και να μας ελευθέρωση από την αμαρτία, από το ηθικό κακό. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη καταστροφή, μεγαλύτερη δυστυχία, από του να βρεθούμε μακριά από το Θεό, χωρισμένοι από το Θεό. Ικετεύουμε λοιπόν τον Πατέρα να μας προφυλάξει από μία τέτοια καταστροφή, να μας σώσει από μία τόσο φοβερή δυστυχία, σ' όλη τη ζωή μας και ιδιαιτέρως κατά την ώρα του θανάτου μας. Προορισμός του ανθρώπου, ο οποίος έζησε στη γη ενωμένος με το Θεό, είναι να ζήσει αιωνίως με Αυτόν. Για όσους όμως ζουν με την επιθυμία του Θεού στην καρδιά τους, αλλά βρίσκονται κατά την ώρα του θανάτου τους με ψυχή όχι απολύτως καθαρή, η Εκκλησία μας δεν παύει να

προσεύχεται πάντοτε γι' αυτούς.

Μπορεί όμως μία ψυχή όχι μόνο να ζήσει μακριά από το Θεό σε όλη την επίγεια ζωή της, αλλά και κατά την τελευταία ακόμη στιγμή της να πει «όχι» στο Θεό. Τη ψυχή αυτή θα συνοδεύει στην αιωνιότητα η αρνητική στάση της. Δεν πρόκειται να την κρίνει ή να την καταδικάσει ο Θεός· η ίδια έχει ήδη κριθεί και έχει προφέρει τη καταδίκη της. Γιατί εκείνο που συνήθως ονομάζουμε θεία κρίση δεν είναι άλλο από τη φανέρωση των πράξεων μας, διά των οποίων ελευθέρα εκλέξαμε το καλό ή το κακό, ελεύθερα δεχτήκαμε ή αρνηθήκαμε τη ζωή και τη σωτηρία που μας πρόσφερε ο Θεός, όσες και αν υπήρξαν οι αμαρτίες μας, ο Θεός μας προσφέρει τη σωτηρία του μέχρι την ύστατη στιγμή. Το μόνο πού απαιτείται, για να την λάβουμε, είναι να στραφούμε προς Αυτόν και να τον αναγνωρίσουμε ως Κύριο και Σωτήρα μας. Πώς θα χρησιμοποιήσει ένας άνθρωπος την ελευθερία του, τί θα διαλέξει τελικά; Αυτό παραμένει μυστήριο. Εάν είμαι υποχρεωμένος να βαδίσω σε ένα δρόμο που περιβάλλεται από γκρεμούς και βάραθρα, διατρέχω βεβαίως τον κίνδυνο να πέσω και να κατακρημιστώ. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οπωσδήποτε θα πέσω και θα κατακρημισθώ. Ο αιώνιος χωρισμός μιας ψυχής από το Θεό, ένας χωρισμός που δεν οφείλεται ποτέ στο Θεό, αλλ' οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στον άνθρωπο, παραμένει βέβαια μία λογική πιθανότητα, μία αναγκαία συνέπεια της ελευθερίας μας. Για καμία όμως ψυχή δεν μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι χωρίσθηκε ή ότι πρόκειται να χωριστεί αιωνίως από το Θεό. Γι' αυτό, αφ' ενός μεν δεν έχουμε κανένα δικαίωμα να αρνηθούμε ή να μειώσουμε καθ' οιονδήποτε τρόπο τους ευαγγελικούς λόγους, τους σχετικούς με την τελική καταδίκη των πονηρών αφ' έτερου δε οφείλουμε να πιστεύουμε ότι η λύση αυτού του προβλήματος δεν μπορεί παρά να είναι σύμφωνη με τη φύση του Θεού, σύμφωνη με τη θεία δικαιοσύνη και αγάπη. Σε κάθε περίπτωση, το μυστήριο αυτό θα φανερωθεί μόνο κατά την ημέρα της δευτέρας Παρουσίας. Τότε δεν θα βλέπουμε πλέον ως «εν εσόπτρω και εν αινίγματι», αλλά σαφώς και διαυγώς· και θα είμαστε σε θέση να προσκυνήσουμε και να λατρεύσουμε με κάθε επίγνωση το μυστήριο του Θεού, που λέγεται Δικαιοσύνη, αλλά και Αγάπη, Νόμος, αλλά και Ελευθερία, Μόνος, αλλά και μακαρία Τριάδα.

«Ρύσαι ημάς από του πονηρού»! Με αυτές τις λέξεις ζητούμε από τον «εν ουρανοίς» Πατέρα να μάς σώσει και να μάς ελευθερώσει όχι μόνο από την αμαρτία, αλλά και από τις συνέπειες της αμαρτίας, από το φυσικό κακό. Ολόκληρη η κτίση υφίσταται στενάζουσα τις συνέπειες της παρακοής των αγγέλων και των ανθρώπων. Τόσον οι μεν, όσον και οι δε, αποτελούν ένα είδος συνάψεως, ένα είδος ανακεφαλαιώσεως ολόκληρης της Δημιουργίας. Γι' αυτό και η αμαρτία τους έφερε την αταξία και την αναστάτωση σε ολόκληρη τη Δημιουργία.

Κατά την Αγία Γραφή, και η άλογη και ανόργανη ακόμη κτίση στενάζει από τη δουλεία της φθοράς και «απεκδέχεται», αναμένει τη μεγάλη στιγμή που θα λυτρωθεί από αυτήν με την εμφάνιση των «υιών του Θεού», των αγίων εκείνων ανθρώπων οι οποίοι με πίστη και αγάπη θα συμμορφώνονται με το θέλημα του ουρανού Πατέρα. Οι φυσικοί κατακλυσμοί, ο βιολογικός αγώνας για την ύπαρξη, οι ασθένειες, ο θάνατος, ο πόνος, οι θλίψεις και οι παντοειδείς στεναγμοί, όλο το δυσπερίγραπτο κακό που βασανίζει ό,τι συνήθως ονομάζουμε υλική κτίση, δεν είναι παρά ο πικρός καρπός της δυσαρμονίας εκείνης που έφερε στον Κόσμο η παρακοή των λογικών και ελευθέρων πλασμάτων. Δεν πρόκειται δε να εκλείψει παρά μόνον όταν οι πρωταίτιοι της δυσαρμονίας αυτής αποκαταστήσουν και πάλι με τη χάρη του Θεού την τάξη και την αρμονία.

Εν τω μεταξύ η προσευχή του ανθρώπου και η επέμβαση του Θεού ελαφρώνουν κάπως αυτό το κακό. Όπως φανερώνουν δε οι βίοι των αγίων, μία ψυχή κεκαθαρμένη και αγιασμένη μπορεί να ανακτήσει, τουλάχιστον εν μέρει, την εξουσία πάνω στον υλικό και ζωικό κόσμο, την οποίαν είχε δώσει αρχικά ο Θεός στο λογικό άνθρωπο. Οι άγιοι είναι οι θεραπευτές και οι αναστηλωτές του κόσμου στην αρχική του κατάσταση -μια κατάσταση που χαρακτηριζόταν όχι βεβαίως από την ακαμψία και την αυστηρότητα των λεγομένων «φυσικών» νόμων, αλλά από την αρμονία των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων όντων-, από την αρμονία των σχέσεων μεταξύ κόσμου και ανθρώπου. Οι άγγελοι του Θεού είναι οι βοηθοί των αγίων στην προσπάθειά τους αυτή να θεραπεύσουν τον κόσμο του Θεού. Γενικότερα δε επεμβαίνουν συνεχώς στη διαδοχή των φυσικών και ιστορικών φαινομένων, για να προστατεύσουν, να φωτίσουν και να καθοδηγήσουν τους ανθρώπους.

Ο ίδιος ο Θεός επεμβαίνει κάθε στιγμή, θεραπεύει, παρηγορεί, σώζει και αγιάζει. Στην Εκκλησία του δε, έχει δώσει εξουσία επί των ακαθάρτων πνευμάτων, όπως και τη δύναμη να θεραπεύει, κατά το παράδειγμα του Κυρίου, «πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν». Ως προς το σημείο αυτό, η διακονία της Εκκλησίας δεν είναι παρά συνέχεια και προέκταση του φιλόανθρωπου έργου του Χριστού. Πράγματι, με το μυστήριο του Ευχελαίου η Εκκλησία μπορεί —εκτός εάν ο Θεός έχει αλλιώς αποφασίσει— να αποδώσει την υγεία του σώματος και της ψυχής σε ένα χριστιανό, ο οποίος υποφέρει, αλλά δεν παύει να πιστεύει. Το ίδιο αποτέλεσμα είναι δυνατόν συχνά να επιτευχθεί και με την απλή προσευχή. Όλες όμως οι φανερώσεις αυτές της θείας φιλανθρωπίας και παντοδυναμίας δεν καταργούν ακόμη τελείως το φυσικό κακό.

Για το λόγο αυτό οφείλουμε να επαναλαμβάνουμε κάθε στιγμή: «Πάτερ ημών... ρύσαι ημάς από του πονηρού».

Το αίτημα αυτό δεν πρέπει να είναι ένα είδος φοβισμένου και μόλις ακουόμενου στεναγμού. Πρέπει να είναι μια ισχυρή και τολμηρή κραυγή, μια φωνή πλήρους εμπιστοσύνης. Πρέπει να είναι η εξαγγελία και η γνωστοποίηση της εισόδου μας στον αγώνα, στο πλευρό του Ιησού. Γιατί ο Ιησούς, ο Θεός που σώζει, και ο Πατέρας του Ιησού και το Πνεύμα το Άγιον πολεμούν κατά του πονηρού και μας καλούν να συμπολεμήσουμε μαζί τους. Ο Θεός δεν είναι ένας αδιάφορος θεατής των αγώνων μας, ένας ψυχρός κριτής των προσπαθειών μας, που κάθεται σε ένα λαμπρό, αλλά μακρινό θρόνο και περιμένει το τέλος, για να μοιράσει αμοιβές ή τιμωρίες. Ο Θεός αναμιγνύεται αδιάκοπα στον αγώνα και την προσπάθειά μας, συμπολεμεί μαζί μας, συναγωνίζεται και συμπάσχει μαζί μας. Επειδή σέβεται την ελευθερία του ανθρώπου, μπορεί να φαίνεται κάποτε νικημένος, τραυματισμένος ή ακόμη (σε ορισμένες ψυχές) και τελείως νεκρός. Αλλ' ούτε το ενδιαφέρον του παύει ούτε η συμμετοχή του στον αγώνα μας σταματά. Η τελική δε νίκη, του ανήκει πάντοτε.

Η Αγία Γραφή ομιλεί σε ορισμένα σημεία της σαν ο Θεός να υπέφερε και να θλιβόταν για όσα μάς συμβαίνουν. Υπάρχει πράγματι μία θεία θλίψη, ένας θείος πόνος, αλλά αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι η φύση του Θεού επηρεάζεται και αλλοιώνεται με οιονδήποτε τρόπο από τις πράξεις και τις ενέργειές μας. Ο Θεός είναι «αναλλοίωτος», «απαθής», «αείων», «ωσαύτως ων» -όχι βεβαία υπό την έννοια του ότι είναι αδιάφορος και ανίκανος να συμπαθήσει, αλλά υπό την έννοια ότι πάντοτε παραμένει Κύριος και Θεός, απολύτως ανεξάρτητος ως προς τη ζωή

και την ύπαρξή του από οτιδήποτε βρίσκεται έξω από Αυτόν. Ο Θεός είναι χθες, σήμερα και εις τον αιώνα ο Αυτός. Παρ' όλα αυτά ή μάλλον για όλα αυτά, ο Θεός μπορεί να εισέλθει στην ιστορία και τη ζωή μας, να αναλάβει τις θλίψεις μας, να τις κάνει δικές του, να τις διαπεράσει με το φως του, να τις μεταμορφώσει με τη χάρη του, να τις κάνει υπό μία έννοια μέρος της ζωής του, ακριβώς όπως το ζέον που προσθέτει ο ιερέας στο τίμιο Αίμα κατά την ώρα της θείας Κοινωνίας γίνεται και αυτό Αίμα Χρίστου.

Δεν πρέπει άλλωστε να λησμονούμε και κάτι άλλο, εξίσου βασικό: επειδή ο Θεός βρίσκεται έκτος και υπεράνω του χρόνου μας, δεν έχει ούτε παρελθόν ούτε μέλλον, αλλά μόνον ένα αιώνιο παρόν. Επομένως, θα ήταν δυνατόν να πούμε ότι ο Σταυρός του Χριστού ήταν στημένος μέσα στη καρδιά του Θεού πολύ προτού στηθεί στο Γολγοθά. Με άλλες λέξεις, το Πάθος του Κυρίου, όπως και η Ανάστασή του, είναι μία αιώνια πραγματικότητα συνυφασμένη με τη φύση και τη ζωή του Θεού. Ο Σταυρός και η Ανάσταση του Ιησού δεν είναι παρά η «εν χρόνω και τόπω» φανέρωση τού τί είναι πράγματι ο Κύριος ο Θεός μας. Αλλ' ενώ επί της γης οι δύο αυτές στιγμές, ο Σταυρός και η Ανάσταση, ξεχωρίζουν μεταξύ του, στο αιώνιο παρόν του Θεού αποτελούν ένα και το αυτό. Αγωνιζόμαστε λοιπόν στο πλευρό ενός Θεού που πάσχει και νικά συνάμα —πράγμα που δίνει σε εμάς τους αδύνατους και ασθενείς την τόλμη και την παρρησία να ανακράζουμε μαζί με την Εκκλησία: «Πού σου, θάνατε, το κέντρον; Πού σου, Άδη, το νίκος»;

«Ρύσαι ημάς από του πονηρού»! Η προσευχή αυτή ανεβαίνει προς το Θεό από κάθε σημείο της γης. Το αναρίθμητο πλήθος των θλιβομένων, τα παιδιά που πεθαίνουν, γιατί τους λείπει ακόμη και η στοιχειώδης τροφή, οι πτωχοί, οι ασθενείς, οι κατάκοιτοι, οι πρόσφυγες, οι έγκλειστοι των στρατοπέδων συγκεντρώσεως, οι φυλακισμένοι, οι εγκληματίες, οι κλέφτες, οι πόρνες, οι κάθε είδους τελώνες της γης -άλλοι με επίγνωση της καταστάσεώς τους και άλλοι χωρίς να ξέρουν, οδηγούμενοι απλώς από ένα βαθύτερο ένστικτο,- προσπαθούν και ζητούν με κάθε τρόπο να σωθούν από το κακό που τους βασανίζει, να λυτρωθούν από το θανατηφόρο εναγκαλισμό του «πονηρού», να απαλλαγούν από τη δουλεία και την τυραννία του πονηρού. Πολλοί από αυτούς δεν γνωρίζουν σε ποιόν να απευθύνουν τη προσευχή τους, σε ποιόν να πουν τον πόνο και τον πόθο της καρδιάς τους. Σε μάς τους λεγόμενους χριστιανούς εναπόκειται να εκφράσουμε και να κατευθύνουμε στο σωστό της προορισμό όλην αυτή τη προσευχή, την συχνά άφωνη και ενστικτώδη.

Γι' αυτό και όσοι διαισθάνθηκαν κάτι από τον απέραντο πόνο του κόσμου, από τον πόνο και το Σταυρό που σήκωσε στους ώμους του ο Υιός του Ανθρώπου, δεν μπορούν πλέον να ησυχάσουν και να ικανοποιηθούν με μια ζωή άνετη και εύκολη.

Έχουν πλησιάσει κάπως το Σταυρό του Κυρίου, έχουν δοκιμάσει κάτι από τον πόνο του Χριστού. Για το λόγο αυτό ούτε οι απολαύσεις, ακόμη και οι υψηλότερες και ευγενέστερες, ούτε τα αγαθά της γης, υλικά ή πνευματικά, ούτε η τέχνη και η επιστήμη ούτε ακόμη η συζυγική αγάπη και η οικογενειακή στοργή δεν μπορούν να γεμίσουν το αίσθημα του κενού και του ανικανοποίητου που τους καίει τη ψυχή. Αισθάνονται την ανάγκη να «χαθούν», με την ελπίδα ότι έτσι ίσως μία μέρα βρεθούν, να πεθάνουν με το Χριστό και για την αγάπη Του, με την ελπίδα ότι με αυτό τον τρόπο θα έλθει ώρα που θα αναστηθούν. Εξωτερικά η ζωή τους δεν αλλάζει πάντοτε πάρα πολύ, αλλά μέσα τους όλα έχουν αλλάξει και μεταμορφωθεί. Η σκέψη και η καρδιά τους κινούνται πλέον στην τροχιά του Λυτρωτή. Αναζητούν συνεχώς ευκαιρίες για να δοθούν. Έχουν ανακαλύψει πλέον το νόημα της ζωής τους: να απαρνηθούν τους εαυτούς τους, για να μπορούν να πάνε με τον Ιησού και στο όνομα του Ιησού, του Θεού της σωτηρίας, του Θεού που σώζει, προς όλους εκείνους που θλίβονται και πονούν, που βασανίζονται μπλεγμένοι στα δίκτυα του πονηρού ή μάλλον του Πονηρού, που πεινούν και διψούν για τη σωτηρία, αλλά δεν ξέρουν πού θα την βρουν.

Πηγαίνοντας όμως έτσι με τον Σωτήρα προς τους ανθρώπους, προς τους αδελφούς, ανακαλύπτουν αργά ή γρήγορα ότι στη πραγματικότητα πηγαίνουν προς τον Πατέρα, τον Πατέρα του Ιησού και Πατέρα όλων των ανθρώπων, προς τον Πατέρα μας τον «εν τοις ουρανοίς».

Οι τελικοί λόγοι της Κυριακής Προσευχής: «ότι Σου έστιν η βασιλεία και η δύναμις και η δόξα εις τους αιώνας. Αμήν», είναι η κατακλείδα, το τέλος της και το επιστέγασμα. Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας, στα λειτουργικά βιβλία της, ανέπτυξε κάπως τον αρχαίο αυτό τύπο και τον διαμόρφωσε ως εξής: «Ότι Σου έστιν η βασιλεία και η δύναμις και η δόξα, του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν».

Με τους λόγους αυτούς συνδέουμε, κατά κάποιο τρόπο, την προσευχή που μάς δίδαξε ο Κύριος με όλα τα Πρόσωπα της Παναγίας Τριάδος. Λέμε προς τον τριαδικό Θεό: «Ζητούμε, Τρισάγιε Κύριε, όλα αυτά τα πράγματα, γιατί είναι δικά σου και γιατί Συ μόνος μπορείς να τα δώσεις και σε εμάς.

Ζητούμε τη βασιλεία σου, Πάτερ, γιατί Συ είσαι ο βασιλιάς του παντός και Συ παρέδωσες στο Μονογενή Υιό σου την άσκηση της βασιλείας αυτής επί της γης. Ας είσαι ο μόνος Βασιλιάς των καρδιών μας. Άγιασε και καθιέρωσε τη ψυχή και το σώμα μας, ώστε κατά μεν τον παρόντα βίο να Σε υπηρετούμε πιστά, κατά δε τον μέλλοντα να Σε υμνούμε και να Σε δοξάζουμε μετά των Αγγέλων και των Αγίων στον ουρανό.

Ζητούμε τη δόξα σου, Κύριε Ιησού Χριστέ, γιατί Σου είσαι το Φως του κόσμου, η ένδοξη φανέρωση, η τέλεια εικόνα, το θαυμαστό απαύγασμα του Πατρός. Βοήθησέ μας, με τη χάρη σου, ώστε να δούμε και εμείς τη θεία δόξα να καταυγάζει το Σταυρό σου, να διακρίνουμε διά του Προσώπου σου το Πρόσωπο του Πατρός, να βρούμε την αληθινή εκείνη πίστη, η οποία θα σκορπίσει τα σκοτάδια και τη σκιά του θανάτου, στα οποία ζούμε εξαιτίας των αμαρτιών μας.

Ζητούμε τη δύναμή σου, Πανάγιο Πνεύμα, γιατί Σου είσαι η δύναμη του Ευαγγελίου, η δύναμη που ανακαινίζει το πρόσωπο της γης. Επισκέψου και θεράπευσε τις ασθένειές μας και ενδυνάμωσέ μας, ώστε και εμείς να γνωρίσουμε τη χαρά της Αναστάσεως και της Πεντηκοστής».

Και στο τέλος προσθέτουμε: «Αμήν»! Αλλά το «Αμήν» αυτό δεν πρέπει να είναι μία τυπική και καθαρά μηχανική συναίνεση· πρέπει να είναι μία κραυγή, που θα εκφράζει όλη την καρδιά, όλη τη διάνοια, όλη τη ψυχή και όλη τη ζωή μας. Πρέπει να είναι η σφραγίδα της εκλογής που κάναμε, η επίσημη επικύρωση της αποφάσεως μας να ανήκουμε στο Θεό, να ανήκουμε στο Χριστό, να ακλουθούμε παντού και πάντοτε το Άγιο Πνεύμα. Το «Αμήν» αυτό ο χριστιανός δεν το λέγει και δεν πρέπει να το λέγει μόνος του· το λέγει και πρέπει να το λέγει με όλη την Εκκλησία, μετά της Παναγίας, Αχράντου, Υπερευλογημένης, Ενδόξου Δεσποίνης μας, Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας και όλων των Αγίων, που θριαμβεύουν στους ουραμούς ή που αγωνίζονται ακόμη στη γη, των μεγάλων και των μικρών, των γνωστών και των αγνώστων. Αμήν.

(Αρχιμ. Λεβ Ζιλλέ, «Πατερ ημών-εισαγωγή στην χριστιανική πίστη και ζωή», εκδ. «Ζωή», σ. 94-106)

<http://bit.ly/12kQXLJ>